

توراه اور • پاراشاها וישלח • مامار 2

וישובו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך...

و فرستادگان نزد یعقوب بازگشتند و گفتند: آمديم...

يعقوب (יעקב) در طلب نور فراگیر والای عالم توهو، جهان نورهای نیرومند (מקור
דתהו, makif deTohu)، بود که ریشه‌اش در عیسو (עשו) است؛ اما عیسو هنوز در
حالت سقوط است و نمی‌تواند آن نور را به او منتقل کند؛ پس یعقوب باید خود آن
را از راه برانگیختگی از پایین (אתערותא דלתתא, isarus dilesata) به پایین
فرود آورد؛ این بود معنای هدیه‌اش به عیسو.

تقديم به افتخار

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

پدر ربّه، رب لیوی ییتسخاک

LikuteiTorah.com

پاراشای حسیدی

/likuteitorah.com/fa/torah-ohr/vayishlach/2

مقصود اصلی

یعقوب (יעקב) در طلب نور فراگیر والای عالم توهو، جهان نورهای نیرومند (מקיף דהו, makif deTohu)، بود که ریشه‌اش در عیسو (עשו) است؛ اما عیسو هنوز در حالت سقوط است و نمی‌تواند آن نور را به او منتقل کند؛ پس یعقوب باید خود آن را از راه برانگیختگی از پایین (אתערותא דלתתא, isarusa dilesata) به پایین فرود آورد؛ این بود معنای هدیه‌اش به عیسو.

در هر بخش: متن عبری، سپس ترجمه، و پس از آن توضیحی کوتاه زیر خطی طلایی. شماره‌های کوچک در متن عبری، یادداشتهای پایان متن هستند.

خلاصه مامار

گزارش فرستادگان به یعقوب را می‌توان توضیحی دانست. یعقوب، که مظهر کمال عالم سامان‌یافته و متعادل تیکون (תקון, Tikkun) است، سزاوار دریافت نور فراگیر (מקיף) توهو است؛ اما عیسو، که ریشه‌اش در توهو (תהו) است، هنوز در حالت سقوط ناشی از شکستن ظرف‌هاست و از این رو نمی‌تواند آن را ببخشد. دلیلش چهارصد مردی هستند که با اویند: احکام سخت‌گیرانه‌ای که نیروهای بیرونی را تغذیه می‌کنند. ریشه نهایی آنان چهارصد شکل نقره‌ای است که ابراهیم (אברהם) به عفرون (עפרון) داد؛ این‌ها همان چهارصد «عوالم اشتیاق برین» (ת' עלמין דכסوفין, arba me'ah almin de-kisufin) از لذت برین‌اند که برای صالحان آماده شده‌اند. آن لذت از جوهر نور بی‌پایان (אור אין סוף, Or Ein Sof) می‌آید، از تاج (כתר, Keser) نیز فراتر است، و از تاج می‌گذرد؛ تاج همان «سوخر» یا فراگیرنده است، چنان‌که عبارت «עוור לסوخر» (עובר לסוחר, over lasocher) به آن اشاره می‌کند. بخشیدن نقره به عفرون، نزولی برای پالایش بود؛ اما در این میان، نور چنان فرود آمد که به چهارصد مرد عیسو بدل شد، به «سک» (שק, sak)، پوششی از پارچه گونی؛ تنها در زمان آینده است که به‌تمامی به قداست بازخواهد گشت. از آنجاکه عیسو نمی‌تواند این نور را به یعقوب ببخشد، یعقوب باید با بالا بردن آب‌های مؤنث (מ"ן, mayin nukvin) آن را خود فرود آورد، زیرا «روح را می‌آورد». هدیه یعقوب به عیسو همان برانگیختگی بود؛ و حتی شترهای ناپاک را نیز می‌توانست دربرگیرد، زیرا در برابر این نور، تاریکی همچون نور است.

طرح کلی

- 1 پاسخ فرستادگان**
191 یعقوب سزاوار نور فراگیر (מקיף) توهو است، اما عیسو که هنوز در حالت شکستن ظرف‌هاست، نمی‌تواند آن را به او منتقل کند.
- 2 چهارصد مرد**
291 چهارصد مرد عیسو احکام سخت‌گیرانه‌اند؛ و این نشان می‌دهد که او هنوز در حالت شکستن ظرف‌هاست.
- 3 چهارصد شکل**
391 ریشه آن مردان چهارصد شکل ابراهیم است: عوالم اشتیاق لذت برین که به مرتبه‌ای پست فرود آمدند و تنها در زمان آینده بازگردانده خواهند شد.
- 4 هدیه یعقوب**
491 یعقوب باید با بالا بردن آب‌های مؤنث، نور فراگیر (מקיף) را خود فرود آورد؛ هدیه‌اش به عیسو، حتی شترها، همان برانگیختگی بود.

نور فراگیر توهو (מקף דתהו) מקף דתהו

نور فراگیر جهان آغازین توهو، که برای ظرفها بیش از اندازه نیرومند و از نورهای تیکون برتر است.

توهو و تیکون (תהו ותקון) תהו ותקון

توهو جهانی از نورهای نیرومند است که ظرفهایش شکسته شدند؛ تیکون جهانی سامان یافته از نورها و ظرفهای متعادل است. ریشه عیسو در توهو و ریشه یعقوب در تیکون است.

شکستن ظرفها (שבירה, shevirah) שבירה

شکستن ظرفهای توهو که جرقه‌هایشان به عوالم فرودین افتادند و چشم‌به‌راه پالایش‌اند.

چهارصد عوالم اشتیاق ת' עלמין דכסופין

چهارصد قلمرو لذت برین زوهار (זהר) که برای صالحان در عالم آینده آماده شده‌اند و در اینجا با چهارصد شکل نقره ابراهیم یکی دانسته شده‌اند.

عوور لسوخر (עובר לסוחר) עובר לסוחר

«در گردش با بازرگان»؛ اینجا به معنای «گذشتن از میان فراگیرنده» خوانده می‌شود: لذت از جوهر نور بی‌پایان می‌آید و از تاج، مرتبه فراگیر، می‌گذرد.

بیروریم (בירורים, birurim) בירורים

پالایش جرقه‌های قداستی که سقوط کرده‌اند، و نیز خود آن جرقه‌ها؛ این‌ها فرود می‌آیند تا بعداً با برکتی افزون‌تر بالا برده شوند.

آب‌های مؤنث و آب‌های مذکر מ"ן ומ"ד

آب‌های «مؤنث» برانگیختگی از پایین که آب‌های «مذکر» جریان از بالا را برمی‌انگیزند.

پاسخ فرستادگان

1 ویشوبو המלאכים¹ אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו.

«فرستادگان نزد یعقوب (יעקب) بازگشتند و گفتند: نزد برادرت، عیسو (عشو)، آمديم؛ او نیز به استقبال تو می‌آید و چهارصد مرد همراه او هستند.»

ماامار با گزارش فرستادگان یعقوب پس از رفتنشان نزد عیسو آغاز می‌شود. آذمور هازاکن سخنان آنان را نه فقط خبری از یک تهدید، بلکه پاسخی به آنچه یعقوب در حقیقت از عیسو می‌خواست می‌خواند.

פי' תשובת המלאכים הוא כך שעם היות שמחמתך ראוי ונכון מאד שיומשך אליך מבחי' המקיף דתהו מאחר שנמצא בך השלימות של התקון

شرح آن چنین است: پاسخ فرستادگان این بود: هرچند از جهت تو بسیار شایسته و بجاست که از مرتبه نور فراگیر (مקיף, makif] توهو (תהו, Tohu [آشوب]) به سوی تو نازل شود، زیرا کمال تیکون (התקון, Tikkun [اصلاح]) در تو یافت می‌شود، اما چه می‌توان کرد؟ مانع از ناحیه برادرت عیسو است؛ او هنوز در پایین، در وضعیت شبירה (shevirah [شکست]) است و هنوز به هیچ‌وجه پالوده نشده است.

توهو، عالم نخستین انوار شدید و مهارنشده است که در ظرف‌ها جای نمی‌گرفتند؛ تیکون، عالم سامان‌یافته انوار متعادل و ظرف‌های متناسب است. یعقوب کمال تیکون را مجسم می‌کند و از این رو، در اصل، سزاوار دریافت نور فراگیر و برتری است که ریشه در توهو دارد؛ اما مانع از جانب عیسو است، زیرا او هنوز در حالت شکستگی است و هنوز پالوده نشده است.

אבל מה לעשות שהמניעה היא מצד עשו אחיך שהוא עדיין למטה בבחי' שבירה ולא נתברר עדיין כלל וא"כ איך ישפיע לך משרשו המקיף דתהו הנ"ל מאחר שהוא בעצמו עדיין למטה.

پس چگونه می‌تواند نور فراگیر توهو را که پیش‌تر یاد شد، از ریشه خود به تو افاضه کند، درحالی‌که خود او هنوز در پایین است؟

ریشه عیسو در انوار توهو است، اما خود او هنوز در میان ظرف‌های شکسته‌ای قرار دارد که فروافتاده‌اند و هنوز پالوده و بالا برده نشده‌اند. آن‌که هنوز در پایین است، نمی‌تواند نور بلند ریشه خود را به یعقوب برساند.

بخش 2 • 210

چهارصد مرد

2 והראי' [והראיה] ע"ז שהוא בשבירה הוא כי וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו.² פי' ד' מאות איש הם דינים קשים של החיצונים הנמשכים מן ת' בתי דינין קשין דמשתכחין כמ"ש באד"ר [באדרא רבא].

و دلیل بر این که او در حالت شکستگی است، این است که «او نیز به استقبال تو می‌آید و چهارصد مرد همراه او هستند». مقصود این است که چهارصد مرد، احکام سخت‌گیرانه نیروهای بیرونی اند؛ این احکام از چهارصد خانه داوری سخت که وجود دارند سرچشمه می‌گیرند، چنان که در ایدرا ربا (ایدرا ربا، Idra Rabba) نوشته شده است.

چهارصد مردی که عیسو (עשו) را همراهی می‌کنند، نشان می‌دهند که او هنوز در حالت شکستگی است. آنان نمایانگر احکام سختی هستند که نیروهای بیرونی (نیروهای مخالفِ قداست) را تغذیه می‌کنند؛ این نیروها از چهارصد «خانه داوری سخت» که در ایدرا ربا، بخشی از زوهار (זהר)، شرح داده شده‌اند، سرچشمه می‌گیرند.

بخش 3 • 310

چهارصد شکل

3 וכודע ששרש שרשם של ד' מאות איש הנ"ל נתהווה מן ד' מאות שקל כסף.^{3,4} שנתן אברהם אע"ה [אבינו עליו השלום] לעפרון.⁵

چنان که معلوم است، ریشه ریشه این چهارصد مرد از چهارصد شکل نقره‌ای پدید آمد که ابراهیم (آברהם)، پدرمان، علیه‌السلام، به عفرون (עפרון) داد.

آدمور هزاکن ریشه این چهارصد مرد را به سرچشمه‌ای مقدس بازمی‌گرداند: چهارصد شکلی که ابراهیم برای غار مکفيله به عفرون پرداخت. عدد یکسان، این دو را به هم پیوند می‌دهد و ادامه بند توضیح می‌دهد که چگونه چیزی چنین والا به تغذیه اردوگاه عیسو (עשו) انجامید.

שהד' מאות שקל הנ"ל הם ת' עלמין דכסوفין⁶ دیرתי צדיקיא לעלמא דאתי דהיינו שהם בחי' אורות שפע ענג העליון הנמשכים מבחי' עתיקא קדישא

زیرا این چهارصد شکل همان چهارصد جهان اشتیاق‌اند که صالحان (צדיקים, tzaddikim) در عالم آینده به ارث می‌برند؛ یعنی، آن‌ها نورهایی از جریان لذت برین (תענוג, taanug) هستند که از مرتبه «کهن مقدس» (עתיקא קדישא, Atika Kadisha) جاری می‌شوند.

زوهار (זהר) از چهارصد «جهان اشتیاق» (כסوفין, kisufin؛ از همان ریشه kesef، به معنای نقره) سخن می‌گوید که صالحان در عالم آینده به ارث می‌برند؛ و ادرا ربا آن‌ها را به «چهارصد شکل نقره» در آیه پیوند می‌دهد. این‌ها تجلیاتی از برترین لذت الهی‌اند که از Atika Kadisha، درونی‌ترین مرتبه تاج (כתר, Keser)، جاری می‌شوند.

שהוא בחי' ממוצע בין עצמיות הא"ס לעולם האצי' כנודע שהכתר הוא ממוצע⁷ בין המאציל לנאצלים ומשם נמשכו השפעות ענג העליון⁸ לצדיקים לע"ל [לעתיד לבוא].

که مرتبه‌ای واسطه میان ذات بی‌نهایت مطلق (این سوف، Ein Sof) و عالم صدور (اצלילות، Atzilus) است؛ چنان‌که معلوم است تاج (کתר، Keser) واسطه میان مبدأ افاضه و دریافت‌کنندگان فیض است؛ و از آنجا جریان‌های لذت برین در زمان آینده به صالحان می‌رسد.

Keser میان ذات ه'، یعنی مبدأ افاضه، و مراتب تجلی Atzilus، یعنی دریافت‌کنندگان فیض، قرار دارد و از جهتی به هر دو تعلق دارد. از طریق این مرتبه واسطه است که لذت برین نهفته در زمان آینده به صالحان می‌رسد.

וזهو ענין ת' עלמין דכסופין והם ד' מאות שקל כסף הנ"ל. ונק' עובר לסחר⁹ כי כתר נק' סוחר לשון (שבת יג.) סחור סחור¹⁰ שהוא בחי' המקיף לכל ההשתלשלות.

این معنای چهارصد جهان اشتیاق است، و آن‌ها همان چهارصد شکل نقره یادشده‌اند. و «عובר לסחר (over lasocher)» نامیده می‌شوند، زیرا (socher) «سوחר» Keser نامیده می‌شود؛ از تعبیر (Shabbos 13a) «סחור סחور» (دور بگرد، دور بگرد)، زیرا آن مرتبه، نور محیط (مקיף، makif) بر سراسر زنجیره نزول عوالم (השתלשלות، hishtalshelus) است.

تورات نقره‌ای را که ابراهیم برای عفرون وزن کرد «عובר לסחר» می‌نامد؛ معنای آشکارش «رایج نزد بازرگان» است، یعنی پول پذیرفته‌شده. آثمور هزاکن «سوחר» را به معنای «احاطه‌کننده» می‌خواند، بر پایه تعبیر تلمودی «دور بگرد، دور بگرد»، و آن را بر Keser تطبیق می‌کند؛ نوری فراگیر که سراسر زنجیره عوالم را دربرمی‌گیرد.

ות' עלמין דכסופין¹¹ הנ"ל הם עובר לסוחר שהם באים ونמשכים מעצמות אא"ס [اور این سوف]¹² שלמעלה גם מהכתר ועוברין ونמשכין בהכתר ומשם נהרין לצדיקיא לע"ל [لעתיד לבוא].

و این چهارصد جهان اشتیاق یادشده همان «عובר לסوחר» هستند [که از میان «سوחר» می‌گذرند]؛ زیرا از ذات نور بی‌پایان (اور این سوف، Or Ein Sof) می‌آیند و از آن جاری می‌شوند، ذاتی که حتی از Keser نیز بالاتر است؛ سپس از میان Keser می‌گذرند و از آنجا به صالحان در زمان آینده نور می‌افشانند.

«عובר לסوחר» اکنون معنای «گذرنده از میان احاطه‌کننده» را نیز دارد؛ جهان‌های اشتیاق از ذات نور بی‌پایان سرچشمه می‌گیرند، که حتی از Keser نیز بالاتر است، و پیش از آنکه بر صالحان بتابند، از میان Keser می‌گذرند. پس سرچشمه آن‌ها از هر مرتبه احاطه‌کننده‌ای نیز بالاتر است.

וענין הנתינה לעפרון הי' [היה] בדרך ענין ירידת הבירורים כדי להוציאם אח"כ ממנו בתוס' [בתוספת] ברכה כו'.

و بخشیدن به عفرون، به شیوة فرودآمدنِ پالایش‌ها (بیروریم، birurim؛ جرقة‌هایی که باید پالایش شوند) بود، تا پس از آن با برکتی افزون‌تر از او بیرون آورده شوند، و الی آخر.

Birurim جرقة‌های قدسی‌اند که به عوالم فرودین سقوط کرده‌اند و باید پالایش و بالا برده شوند. بخشیدن نقره به عفرون از سوی ابراهیم، فرود آوردنِ سنجیدهٔ چنین جرقة‌های مقدسی به مکانی فروتر بود تا بعداً با برکتی افزون‌تر بازستانده شوند.

אך בני בניני הן שירדו כ"כ [כל כך] למטה מטה ונעשו בחי' ד' מאות איש לעשו. והוא בחי' ש"ק כמ"ש (ישעיה נ) אלביש שמים קדרות ושק אשים כסותם¹³.

اما در این فاصله، آن‌ها چنان بسیار به پایین و پایین‌تر فرود آمدند که به چهارصد مرد عیسو بدل شدند. این مرتبهٔ ساک (ש"ק، sak) است [چهارصد]، چنان‌که نوشته شده است (ישعיהو 50): «آسمان‌ها را به سیاهی می‌پوشانم و پلاس را پوشش آن‌ها می‌سازم.»

پیش از آنکه این جرقة‌ها بازستانده شوند، چنان فرو افتادند که به نیروی چهارصد مرد عیسو بدل شدند. واژهٔ عبری sak، یعنی پلاس، که ارزش عددی حروفش چهارصد است، این وضعیت را به تصویر می‌کشد: نور والا به پوششی از تاریکی بدل شد، چنان‌که در تصویر آسمانی که به پلاس پوشانده شده است در اشعیا آمده.

וכן ארז"ל [אמר רבותינו זכרונם לברכה] (סנהדרין קא.) התורה חוגרת שק¹⁴ כו' דהיינו שנתהווה בחי' לבוש שק שהחיצונים יונקים ממנו ולע"ל [ולעתיד לבוא] בגמר כל הבירורין כשיבולע המות לנצח¹⁵ (זכריה יג)

و همچنین حکیمان ما، یادشان به برکت باد، گفتند (סנהדרין 101a): «تورات پلاس بر تن می‌کند»، و الی آخر؛ یعنی جامه‌ای از پلاس پدید آمد که نیروهای بیرونی از آن تغذیه می‌کنند.

حکیمان می‌گویند هنگامی که بیتی از غزل غزل‌ها را با آهنگی عامیانه می‌خوانند، تورات پلاس بر تن می‌کند و در پیشگاه ה' شکوه می‌برد. آدمور هزاکن این تصویر را برای همان پنهان‌شدگی به کار می‌گیرد: نور مقدس به جامه‌ای زمخت بدل شده که نیروهای بیرونی از آن حیات می‌گیرند.

ואת רוח הטומאה אעביר כו' אז יחזיר עפרון¹⁶ הד' מאות שקל כסף לשרשם אל הקדושה בשלימות.

و در زمان آینده، با به پایان رسیدن همه پالایش‌ها (بیروریم، birurim)، هنگامی که مرگ برای همیشه بلعیده شود، (זכריה 13) «و روح ناپاکی را برمی‌دارم»، و الی آخر؛ آن‌گاه عفرون (عפרון) چهارصد شِکِل نقره را به ریشه آن‌ها، به سوی قدوسیت، به‌طور کامل بازخواهد گرداند.

این وضع تا زمان آینده ادامه دارد؛ زمانی که همه جرقه‌ها پالوده شده باشند، مرگ برای همیشه بلعیده شود (ישעיהو 25:8) و ه' روح ناپاکی را بگیرد (זכریה 13:2). آن‌گاه «عفرون» چهارصد شِکِل را بازخواهد گرداند: نوری که به پایین فرود آمده بود، به‌طور کامل به ریشه قدسی خود بازمی‌گردد.

ומעתה ידע יעקב שא"א שישפיע לו עשו משרשו את המקיף דתהו אשר הוא מבקש מאחר שהוא בעצמו למטה.¹⁷

از این‌رو یعقوب (יעקب) دانست که محال است عیسو (عشو) نور فراگیر عالم تَهو (המקיף دתהو، makif of Tohu [آشفستگی]) را که یعقوب در پی آن است، از ریشه خود به او ببخشد؛ زیرا خود عیسو در پایین است.

این، پیام فرستادگان به یعقوب را توضیح می‌دهد. چون نور ریشه‌ای عیسو هنوز در پایین اسیر است، یعقوب فهمید که عیسو نمی‌تواند مجرای نور فراگیر تَهو باشد که در پی آن بود.

بخش 4 • 41

هدیه یعقوب

4 ואין עצה אלא רק שימשיך יעקב בעצמו את המקיף הנ"ל. ולזאת כשידע שבעצמו צריך להמשיך המקיף הנ"ל

هیچ چاره‌ای نیست جز اینکه خود یعقوب (יעקب) این نور محیط (مקיף، makif) را به پایین فرود آورد.

از آنجا که این نور فراگیر نمی‌تواند از طریق عیسو (عشو) برسد، یعقوب باید آن را با کوشش خود فرود آورد. بدین‌سان، بحث از وضعیت عیسو به خدمت یعقوب منتقل می‌شود.

לכן הוצרך להעלות מ"ן [מ"ן נוקבין] כנגדו כדי להמשיך עי"ז את המקיף כי רוח אייתי רוח¹⁸ כו'.

از این‌رو، وقتی دانست که خود باید این نور محیط یادشده را فرود آورد، ناگزیر بود آب‌های مؤنث (מ"ן، mayin nukvin) را به‌سوی آن بالا ببرد تا بدین‌وسیله آن نور محیط را فرود آورد؛ زیرا «روح، روح می‌آورد» و الی آخره.

«مایین نوکوین» (آب‌های مؤنث) اصطلاحی کابالستی برای برانگیختگی از پایین است که به بالا برمی‌خیزد تا پاسخی را از بالا برانگیزد. چنان‌که زهر می‌گوید: «روح، روح می‌آورد»؛ یعنی تکانی از پایین، جریانی متناظر را از بالا فرود می‌آورد.

וזהו ענין המנחה ששלח יעקב לעשו הוא בחי' העלאת מ"נ [מיין נוקבין] להמשיך מ"ד [מיין דוכרין] דמקיף דתהו הנ"ל.

این است معنای هدیه‌ای که یعقوب برای عیسو فرستاد: این هدیه همان بالا بردن آب‌های مؤنث بود تا آب‌های مذکر (م"ד, mayin duchrin) نور محیط عالم آشوب (תהו, Tohu) را که پیش‌تر یاد شد، فرود آورد.

هدیه یعقوب برای عیسو همان بالا بردن آب‌های مؤنث بود. مقصود آن بود که «آب‌های مذکر» (مایین دوخرین) — یعنی جریان فرودآمده از بالا — از نور محیط عالم آشوب برانگیخته شود.

ולכך שלח גמלים אף שהם בהמות טמאות כי לגבי או"מ [اور מקיף] הנ"ל כחשכה כאורה¹⁹ כו'. וכמשי"ת [وكمو شيتبאר] לקמן בעז"ה [בעזרת השם] בענין ויקח מן הבא בידו מנחה²⁰ כו':

از این رو شترها را فرستاد، هر چند حیواناتی ناپاک‌اند؛ زیرا در نسبت با این نور فراگیر (اور مکیف, Or Makif)، «تاریکی همانند روشنایی است» و الی آخره. چنان‌که به یاری ه'، در ادامه درباره «و از آنچه به دستش رسیده بود هدیه‌ای برگرفت» و الی آخره توضیح خواهیم داد.

شترها حیواناتی کوشر نیستند، اما یعقوب آنها را نیز در هدیه‌اش گنجاند، زیرا در برابر چنین نور فراگیر والایی، تفاوت میان تاریکی و روشنایی مطرح نیست. آنجا (توراه اور (تורה اور)، وایشلاخ 4:25)، آلتّر ربه توضیح می‌دهد که شترها برای قربانی‌های عالم سامان‌یافتگی (תיקון, Tikun) ناپاک‌اند، اما درباره قربانی‌های عالم آشوب گفته شده است: «چه کسی می‌تواند پاک را از ناپاک بیرون آورد؟»؛ زیرا در آنجا تاریکی همانند روشنایی است.

در کار بندگی

وقتی نوری برتر نمی‌تواند از بیرون به انسان برسد، زیرا مجرای آن هنوز در حالت سقوط است، او باید با کوشش خود آن را به پایین فرود آورد؛ یعنی برانگیختگی‌ای از پایین. در این خدمت، حتی چیزهای پست نیز می‌توانند پیشکش شوند، زیرا در برابر برترین نور، تاریکی همچون نور است.

پرسش‌هایی برای گفت‌وگو

1. چرا نوری که ریشه در عیسو دارد از نور خود یعقوب برتر است، و چرا تا زمانی که عیسو در حالت سقوط است، این نور نمی‌تواند به یعقوب برسد؟
2. مقاله چگونه چهارصد مرد عیسو را به چهارصد شکلی پیوند می‌دهد که ابراهیم به عفرون پرداخت؟
3. ادمو"ر הזקן از عبارت «עוור לְסוֹخַר» چه دو معنایی به دست می‌آورد، و این دو معنا درباره سرچشمه لذت برین چه می‌آموزند؟
4. بالا بردن آب‌های مؤنث چه نسبتی با فرود آوردن نور فراگیر دارد، و هدیه یعقوب چگونه نمونه‌ای از آن بود؟
5. چرا هدیه یعقوب می‌توانست شترها، یعنی حیوانات ناپاک، را نیز دربرگیرد، و این چه چیزی درباره ماهیت این نور فراگیر نشان می‌دهد؟

יادداشت‌ها

And Abraham hearkened unto Ephron; and Abraham weighed to Ephron the silver, which he had named in the hearing of the children of Heth, four hundred shekels of silver, current money with the merchant.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

5 שנתן אברהם אַע"ה לעפרון

ارجاعات Kehot برای این کلمات (یادداشتش در پایین آمده است).

یادداشت كهوت

חיי שרה כג, טז.

6 עלמין דכסופין

ایدرا زوتا (אידרא זוטא, Idra Zuta) می‌گوید که صدیقان از جمعه برین سید، چهارصد عالم اشتیاق را در جهان آینده به اרת می‌برند؛ یادداشت Kehot این مطلب را در کنار ایدرا ربا آورده است.

Zohar, Idra Zuta 1:23–29 ספר הזר, האדרא זוטא א' כ"ג-כ"ט

7 כנודע שהכתר הוא ממוצע

آنجا، در توضیح «بی‌گمان یک‌دهم را به تو خواهیم داد»، آئیمور هَزاکن می‌گوید Keser واسطه میان جهانی بالاتر و جهانی پایین‌تر است: پایان مرتبهٔ بالا و سرچشمه و سر مرتبهٔ پایین؛ همان‌گونه که MalchuֿAtzilus برای Beriah نقش Keser را دارد. یادداشت می‌گوید منابع این اصل در همان صفحه فهرست شده‌اند.

یادداشت كهوت

ע"ח שמ"א פ"ג. נסמן לעיל לדף כב, ד.

8 ומשם נמשכו השפעות עונג העליון

بر اساس یادداشت، Torah Chaim بر נח توضیح می‌دهد که چهارصد جهانی اشتیاق «وجود کامل» نامیده می‌شوند، زیرا لذت نهفته در آنجا به‌صورت چیزی واقعاً احساس‌شدنی حضور دارد. در تولדות به‌تفصیل توضیح می‌دهد که آن‌ها از ذات لذت در لذت‌های خود پادشاه جاری می‌شوند.

یادداشت كهوت

בתו"ח נח מז, ג מבאר ת' עלמין דכסופין נק' יש גמור שעונג הנעלם בא במורגש ממש. וראה שם تولדות קפב, ד שנמשכים מעצמות התענוג שבשעשועי המלך ע"ש בארוכה, ובדף קפג, ב.

9 עובר לסוחר

آن بخش در بحثی دربارهٔ جامه به‌عنوان نور محیطی «نزدیک» و مرتبه‌ای از teshuvah که از آن بالاتر است، خواننده را برای معنای «عובר לסوחר» به این معمر ارجاع می‌دهد. تفسیر این معمر را در چارچوب آموزه‌ای گسترده‌تر دربارهٔ مراتب نور محیطی قرار می‌دهد.

یادداشت كهوت

בלקו"ת ברכה צט, ג מציין לכאן.

تلمود این گفته را نقل می‌کند: «دور بزن، دور بزن؛ نازیر می‌گوید: به تاکستان نزدیک مشو» (סחור סחור, sechor sechor). آدمور هازاکن از این واژه استفاده می‌کند تا סוחר (socher) را به معنای «احاطه‌کردن» بخواند؛ از این‌رو، «رایج نزد بازرگان» (עובר לסוחר, over lasocher) به تاج (כתר, Keser)، یعنی مرتبهٔ فراگیر، اشاره دارد.

Shabbat 13a:10 שבת י"ג א"י

עולא כי הוי אתי מבי רב הנה מנשק להו לאחותיה אבי תדיניהו, ואמרי לה אבי תדיניהו. ופליגא דידיה אדידיה, דאמר עולא: אפילו שום קורבה

بند 1

1 וישובו המלאכים

فرستادگان باز می‌گردند و به یعقوب (יעקب) خبر می‌دهند که عیسو (עשו) با چهارصد مرد به‌سوی او می‌آید؛ آشکارا خبری تهدیدآمیز است. آلتز ربه (ادمو"ר הזקן) این را توضیحی از سوی آنان دربارهٔ این می‌داند که چرا نوری که یعقوب در پی آن بود نمی‌توانست از عیسو بپاید.

Genesis 32:7 בראשית ל"ב:ז

וישובו המלאכים אלי־יעקב לאמר באנו אלי־אחיק אלי־עשו וגם הלך לקראתך וארבע־מאות איש עמו:

And the messengers returned to Jacob, saying: 'We came to thy brother Esau, and moreover he cometh to meet thee, and four hundred men with him'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

یادداشت كهوت

בראשית לב, ז.

بند 2

2 וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו

جزئیات همان آیه دربارهٔ چهارصد مرد، به‌عنوان نشانه‌ای گرفته می‌شود که قدرت عیسو (עשו) هنوز از احکام سخت جاری است.

Genesis 32:7 בראשית ל"ב:ז

וישובו המלאכים אלי־יעקב לאמר באנו אלי־אחיק אלי־עשו וגם הלך לקראתך וארבע־מאות איש עמו:

And the messengers returned to Jacob, saying: 'We came to thy brother Esau, and moreover he cometh to meet thee, and four hundred men with him'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

بند 3

3 ששרש . . של ד' מאות איש . . מן ד' מאות שקל כסף

ایدرا ربا (אידרא رבא, Idra Rabba) می‌گوید که صدیقان از درخشش سپیدی جمعهٔ برین، چهارصد عالم را در جهان آینده به اרת می‌برند؛ و این عوالم را در عبارت آیهٔ «چهارصد شیکل نقره، رایج نزد بازرگان» می‌خواند. این، ریشهٔ یکی‌دانستن شیکل‌ها با عوالم اشتیاق در این מאמר (maamar; مقاله) است.

Zohar III, 128b ז"ח"ג קכח, ב

یادداشت كهوت

ראה ז"ח"ג קכח, ב ואילך. רפח, א. ובאגה"ק לתניא סי' כט. ובביאורה"ז להצ"צ כרך ב ע' תרמו.

4 מאות שקל כסף

ابراهام (אברהם) چهارصد شیکل نقره را برای زمین و غار مکفيله (מערת המכפלה) به افرون (עפרון) وزن می‌کند؛ نقره‌ای «رایج نزد بازرگان» (עובר לסוחר, over lasocher). آدمور هازاکن هم عدد و هم این عبارت را در تبیین سرچشمهٔ بلند چهارصد مرد عیسو (עשו) به کار می‌گیرد.

Genesis 23:16 בראשית כ"ג:ט"ז

וישמע אברהם אלי־עפרון וישקל אברהם לעפרון את־הכסף אשר דבר באנזי בני־חת ארבע מאות שקל כסף עבר לסוחר:

אסור, משום "לך לך אמרי נזירה סחור סחור, לךמא לא תקרב".
William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

11 ת' עלמין דכסופין

יادداشت Kehot برای این عبارت به Zohar I, 123b ارجاع می‌دهد.

Zohar I, 123b זח"א קב, ב

یادداشت کھوت

ראה זח"א קב, ב.

12 עובר לסוחר שהם באים ונמשכים מעצמות אוא"ס

بخش عقب نکته این معمور را بازمی‌گوید: چهارصد شکل نقره «عوبر לסחר» همان چهارصد جهان اشتیاق‌اند؛ یعنی لذت برینی که از ذات نور بی‌پایان جاری می‌شود، ذاتی که حتی از نورهای محیطی نیز والاتر است. این بخش به این معمور ارجاع می‌دهد و موضوع را به نقره به‌عنوان اشتیاق و جام نقره‌ای یوسف پیوند می‌زند.

یادداشت کھوت

בלקו"ת עקב טז, ד. ברכה צט, ג מצייך לכאן.

13 ה' از زبان اشعیا (ישعיהו) می‌گوید که آسمان‌ها را در سیاهی می‌پوشاند و پلاس را پوشش آن‌ها می‌سازد؛ این نشانه قدرت اوست. آدمور هازاکن واژه שק (sak; گونی) را، که حروفش جمعاً چهارصد می‌شود، برای بیان حالت سقوط‌کرده چهارصد شکل به کار می‌گیرد.

Isaiah 50:3 ישעיהו נ"ו:

אֶלְבִּישׁ שָׁמַיִם קְדֻרוֹת וְשָׁק אֲשִׁים כְּסוֹתָם:

I clothe the heavens with blackness, And I make sackcloth their covering.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

14 حکیمان می‌گویند هرگاه کسی آیه‌ای از غزل غزل‌ها (שיר השירים, Song of Songs) را به صورت آهنگی عامیانه بخواند، تورا (תורה, Torah) خود را با جامه گونی می‌پوشاند و نزد ה' شکایت می‌کند. اینجا، این گفته نشان می‌دهد که نور مقدس به جامه‌ای از گونی بدل می‌شود که نیروهای بیرونی از آن بهره می‌گیرند.

Sanhedrin 101a:2 סנהדרין ק"א א:ב'

תנו רבנן: הקורא פסוק של שיר השירים ועושה אותו כמין זמר, והקורא פסוק בבית משתאות בלא זמנו - מביא רעה לעולם, מפני שהתורה חוגרת שק ועומדת לפני הקדוש ברוך הוא ואומרת לפניו: רבונו של עולם, עשאוני בניה ככנור שמנגניו בו לצים.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

15 המות לנצח

اشعیا وعده می‌دهد که ה' مرگ را برای همیشه فرو خواهد بلعید. آدمور هازاکن به این آیه اشاره می‌کند تا تکمیل همه بیرורים (birurim; پالایش‌ها) را در روزگار آینده توصیف کند.

Isaiah 25:8 ישעיהו כ"ה:

בלע המות לנצח ומחה אֲדֹנֵי ה' דמעה מעל כל־פנים וחרפת עמו יסיר מעל כל־הארץ כי ה' דבר:

He will swallow up death for ever; And the L-rd GOD will wipe away tears from off all faces; And the reproach of His people will He take away from off all the earth; For the L-RD hath spoken it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

16 ד' מאות איש לעשו והוא בחי' ש"ק . . אז יחזיר עפרון

یادداشت می‌گوید این بخش، از چهارصد مرد به‌عنوان sak تا بازگرداندن آتی نقره از سوی عفرون، در اور התורה بر Isaiah نقل شده و آنجا به نام

לקוטי תורה آریזال (האריז"ל) آورده شده است. این امر نوشته‌های آریزال را ریشه این آموزه نشان می‌دهد.

یادداشت کھوت

מובא באוה"ת נ"ך כרך א ע' קצז ע"ש בשם לקו"ת מהאריז"ל. ישע"י עה"פ מ, יב מי מדד.

17 ה' از زبان زکریا (זכריה) می‌گوید که در آن روز، پیامبران دروغ و روح ناپاکی را از سرزمین برخاوه داشت. در آن زمان، نور سقوط‌کرده به‌تمامی به قداست بازمی‌گردد.

Zechariah 13:2 זכריה י"ג:ב'

וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא נָאֵם ה' צְבָאוֹת אֶכְרִית אֶת־שְׁמוֹת הַעֲצָבִים מִן־הָאָרֶץ וְלֹא יִזְכְּרוּ עוֹד וְגַם אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־רוּחַ הַשְּׁמָאָה אֲעִבִיר מִן־הָאָרֶץ:

And it shall come to pass in that day, Saith the L-RD of hosts, That I will cut off the names of the idols out of the land, And they shall no more be remembered; And also I will cause the prophets And the unclean spirit to pass out of the land.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

4 بند

18 روح ایיתי روح

زوهار (זהר, the Zohar) می‌آموزد که «روح, روح را می‌آورد»: برانگیختگی از پایین (אתערותא דלתתא, isarusa dilesata) روحی متناظر را از بالا فرود می‌آورد. آلتز ربه (אדמו"ר הזקן) از این مطلب توضیح می‌دهد که چرا یعقوب (יעקב) باید آب‌های مؤنت (מייך נוקבין, mayin nukvin) را بالا می‌برد تا نور محیط (מקיף, makif) را فرود آورد.

Zohar II, 162b זח"ב קסב, ב

یادداشت کھوت

זח"ב קסב, ב. رאה לעיל א, א ואילך.

19 כחשכה כאורה

مزامیرخوان می‌گوید که نزد ה' تاریکی همانند نور است. این توضیح می‌دهد که چرا حیوانات ناپاک می‌توانستند در فرود آوردن نوری به کار آیند که تاریکی و روشنایی نزد آن یکسان‌اند.

Psalms 139:12 תהילים קל"ט:י"ב

גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יִחְשֹׁךְ לְפָנֶיךָ יְיָ וְלַיִל כְּחֹשֶׁכָה כְּאוֹרָה:

Even the darkness is not too dark for Thee, But the night shineth as the day; The darkness is even as the light.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

20 ויקח מן הבא בידו מנחה

یعقوب (יעקב) از آنچه داشت هدیه‌ای برای عیسو (עשו) گرفت. آلتز ربه (אדמו"ר הזקן) وعده می‌دهد که این آیه را در بحثی بعدی بیشتر توضیح دهد.

Genesis 32:14 בראשית ל"ב:י"ד

וַיֵּלֶךְ שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא בְּיָדוֹ מִנְחָה לַעֲשׂו אָחִיו:

And he lodged there that night; and took of that which he had with him a present for Esau his brother:

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

دربارهٔ این نسخه

.the notes و .our explanations ,the English translation ,This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

.Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References", including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) از طریق سفاریا: (Public Domain); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>

ترجمه و شرح انگلیسی: با کمک هوش مصنوعی (openai/gpt-6-luna-pro:batch) برای likuteitorah.com تهیه شده و با متن عبری و سفاریا مقابله شده است؛ هنوز ویراستار انسانی آن را بازبینی نکرده است. لطفاً هر مطلب مهمی را با متن عبری مقابله کنید.

ربه خواست که ماماریم پارشای آن هفته، «پارشای حسیدی»، در همان هفته و در طول هفت روز آن آموخته شوند (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). چرا آن را بیاموزیم و برکات ربه: -likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha

پروژه‌ای رایگان و غیرتجاری؛ هیچ چیز در اینجا فروخته نمی‌شود. وابسته به Kehot, Sefaria یا کتابخانهٔ لوباوویچ نیست. © likuteitorah.com

از likuteitorah.com/fa/torah-ohr/vayishlach/2/

تقدیم به افتخار

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

پدر ربه، רב لیوی ییتسחק